

RXVI b

in - 4°

13

SORBONNE

R XVI b 13 in-4o

(8)

L. AN. SENECAE

AD GALIONEM DE RE-
mediis fortuitorum. Est oratio per dia-
logum sensus & rationis.

PARISIIS.

*E typographia Ioannis Gueullartij, ad Phœnicem,
è regione collegij Remensis.*

I S S 2.

L. AN. SEINECAE

AD GALIENUM DE RE-

medis fortiorum. Est oratio per dia-

logum senilis & rationis.

AVGVSTVS CAESAR IMPERATOR

AVGVSTVS CAESAR IMPERATOR

PARIS

Typographia Joannis Grenellii, ad Pannicem,

in regione collegij Remensis.

1722

123 L. Annei Senecæ ad

GALIONEM DE REME-

diis fortuitorum. Est oratio per
dialogum sensus & rationis.

L I C E T cunctorum poetarum carmina gremiū tuū sēper illustrēt, aliquando deliberans, hoc tibi opusculum pro accidentibus casibus dirigere curavi, quod non præcedētes, sed posteri narrabunt. Vnde ergo primum incipimus? Si tibi videtur à morte. Ab ultimo, inquis, immò à maximo. Ad hoc præcipuè gens humana cōtremitt, nec immerito tibi videtur hoc facere. Cæteri timores habent aliquem post se locū, mors omnia abcidit. Alia nos torquent, mors omnia deuorat. Omnium quæ horremus ad hanc exitus spectat aliorū, quæ per circuitum. Etiā qui alioqui se nihil timere iudicant, hoc timent. Quicquid aliud extimescimus, habet aut remedium, aut solatium. Si ergo fortuna, aut aliquis palām mortē tibi minetur, omnes terriculas eius deludas. Morieris, Ista hominis natura est, nō pœna. Morieris, Hac cōditione intraui, vt exirem. Morieris, Gentiū ius est, quod acceperis reddere. Morieris, Peregrinatio est vita. Multa cū deambulaueris,

A.

demum redeundum est. Morieris, Putabam
te aliquid noui dicere. Ad hoc veni, hoc ago,
huc me singuli dies adducūt. Nascēti mihi na-
tura protinus hūc posuit terminum. Quid ha-
beo, quod indigner? In hæc verba iuraui. Mo-
rieris, Stultū est timere, quod vitare nō possis.
Istud nō effugit, etiā qui distulit. Morieris, Nec
primus, nec vltimus. Multi me antecesserunt,
omnes sequētur. Morieris, Hic est humani offi-
cii finis. Quis senex exautorari molestē tulit?
Quò transit orbis, ego transibo. Quid ergo?
nescio me esse animal rationale & mortale?
Ad hanc conditionē cuncta gignūtur. Quod
cœpit, & desinit. Morieris, Nihil graue est,
quod semel est. Alienum nihil noui. Hoc e-
quidem cū eo creditore cōtraxi, de quo queri
non possum. Morieris, Dii melius. Nemo hac
re melius mortalibus minari potest. Sed de-
collaberis. Quid interest vtrum cēsim moriar
an punctim? Sed sæpe ferieris, & multi in te
gladii concurrent. Quid refert quam multa
sint vulnera? Non potest amplius quam vnū
esse mortiferum. Peregre morieris, Vnde-
cunque ad inferos vna via est. Peregre morie-
ris, Ego quod debeo, soluere paratus sum.
Videat fœnerator vbi me appellet. Peregre
morieris, Nulla terra est aliena mortuo. Pere-
gre morieris, Non est grauior foris quam do-

mi somnus. Peregre morieris, Hoc est, in patriam sine viatico peruenire. Sed iuuenis morieris, Optimum est antequam optes mori. Iuuenis morieris, Hoc vnum est quod æquè tam ad iuuenem quàm ad senem pertinet. Non citamur ex censu, nec exigitur numerus annorum. Et adolescentes & impuberes eadem fati necessitas ducit. Optimum est mori, cum iuuat uiuere. Iuuenis morieris. Quicumque ad extremum fati sui venit, senex moritur. Non enim refert quæ sit hominis ætas, sed quæ sit meta. Iuuenis morieris, fortasse alicui malo subducit me fortuna, si nulli alii, certè vel senectuti. Iuuenis morieris, Non refert quot annos habeam, sed quot acceperim: si plus viuere non possum, hæc est senectus mea. Insepultus iacebis. Quid aliud respondeam, quam illud Maronis, Facilis iactura sepulchri. Si nihil sentio, non pertinet ad me iactura corporis insepulti, Si sentio, omnis sepultura tormentum est. Insepultus iacebis. Cœlo tegitur, qui non habet urnam. Quid interest ignis me an fera consumat, an tempus omnium sepultura. Istud, non sentienti, superuacuum est, sentienti onus. Insepultus iacebis. At tu combustus, at tu obrutus, at tu inclusus, at tu putridus, at tu euisceratus & constrictus, at traditus lapidi, qui te paulatim edat & exiccet.

A iii.

Nulla est sepultura, non sepelimur, sed pro-
iicimur. Non sepelieris. Quid inter tutissi-
ma trepidas? Ultra poenarum omnium termi-
num iste locus est. Vitæ multa debemus, mor-
ti nihil. Non defunctorum causa, sed viuo-
rum inuenta est sepultura: ut corpora & visu
& odore foeda amouerentur, alios terra obruit,
alios flamma consumpsit, alios lapis ossa reddi-
turus inclusit: Non defunctis, sed nostris ocu-
lis parcimus. Aegroto, venit tempus, quo
experimentum mei caperem. Non in maritā-
tum, aut in prælio vir fortis apparet. Exhibetur
etiā in lectulo uirtus. Aegroto. Non potes
istud toto seculo fieri. Aut ego febrē relinquā,
aut ipsa me, Semper vnā esse non possumus
Cum morbo mihi res est, aut vincetur, aut vi-
cet. Malè de te opinantur homines. Sed
mali. Mouerer, si de me Marcus Cato, si Leli-
us sapiens, si alter Cato, si duo Scipiones, ista
loquerentur. Nunc malis displicere laudari est.
Non potest vllam autoritatem habere senten-
tia, vbi qui damnandus est, malè de te loquitur.
Malè de te loquuntur. Mouerer, si iudicio hoc
facerent, nunc morbo faciunt. Non de me lo-
quuntur sed de se. Malè de te loquuntur. Be-
ne nesciunt loqui, qui faciunt, nō quod mere-
or, sed quod solent. Quibusdā enī canibus sic
innatum est, vt non pro feritate, sed pro consue-

tudine latent, Exulabis, Erras, cum omnia fecerim, patriam meam transire non possum. Omnium una est, Extra hanc nemo proficisci potest. Exulabis, Non patria mihi interdicitur sed locus. In quamcumque terram venio, in meam venio. Nulla terra exilium est, sed altera patria est. Non eris in patria. Patria est, ubicumque bene est. Illud autem per quod bene est, in homine, non in loco est. In ipsius potestate est, quid sit illi fortuna. Si enim sapiens est, peregrinatur. Si stultus, exulat, Exulabis. Hoc dicis, alterius loci ciuitate donaberis. Dolor imminet, Si exiguus est, feramus. Leuis enim est patientia. Si grauis est, feramus. Non leuis est gloria. Dolor clamorem exprimit. dum secreta non exprimat. Non potest homo par dolori esse. nec rationi dolor. Dura res est dolor, immo tu mollis. Pauci dolore ferre potuerunt. Simus ex paucis. Imbecilles natura sumus. Naturam infamare nolite, illa nos forteis genuit. Fugiamus dolorem. Quid? Quod ille sequitur fugientes? Paupertas mihi grauis est, immo tu grauior paupertati. Non in paupertate vitium est, sed in paupere. Illa expedita est, hilaris, tuta. Pauper sum. Nescis te opinione, non re laborare. Pauper es, quia videris. Pauper sum. Nihil deest auibus. Pecora in diem viuunt, feris ad alimenta solitudo sua sufficit. Accepit il

le grandem pecuniam, absque dubio superbiā
accepit. Non
sum potens. Gaude, quia impotens non eris.
Iniuriam accipere potero. Gaude, quia facere
non poteris. Magnam pecuniam habet. Homi
nem illum iudicas? arca est. Quis erario, quis
pleni oculis inuidet? Et iste quem dominū pe
cuniæ æstimas, pecunię locus est. Multum
habet. Vtrum auarus, aut prodigus est? Si a
uarus, non habet: Si prodigus, non habebit.
Iste quem beatum credis, sæpe dolet, sæpe sus
pirat. Multi illum comitantur. Mel muscæ se
quuntur, cadauera lupi, frumenta formicæ.
Prædam sequitur ista turba, non hominem.

Pecuniam perdidisti. fortasse te illa perdidisset.
Pecuniam perdidisti, sed habuisti. Pecuniam per
didisti, sed habebis inde periculi minus. pecuniā
perdidisti, O te foelicem, si cum illa auaritiam
perdidisti. Sed si manet illa apud te, es tamen
utrumque foelicior, quòd tanto malo materia
subducta est. Perdidisti pecuniam, & illa quidem
quàm multos. Eris nunc in via expeditior, do
mi tutior. Non habebis, sed non timebis here
dem. Exoneravit te fortuna si intelligis, & tu
tiore loco posuit. Damnum putas, remedium
est. Desles, gemis, miserum te clamitas, quòd
opibus excusus es. Tuo vitio ista tibi iactura tã
tristis est. non tam molestè ferres, si tanquam

perditurus habuisses. Perdidisti pecuniā, nempe quam ut tu haberes, alius ante perdiderat.

Oculos perdidisti. habet & nox tuas voluptates. Oculos perdidisti. Quam multis cupiditatibus via incisa est, quam multis rebus carebis, quas ne videres, vel eruendi erant. Non intelligis partem innocentiae esse cæcitatem. Huic oculi adulterium monstrant, huic incestum, huic domum quam concupiscat, huic urbem, & mala omnia. Certè irritamenta sunt vitiorum, ducēsque scelerum. Amifisti liberos. Stultus es, qui defleas mortem mortalium. Quid istud aut nouum, aut mirum est? Quam rara est sine isto casu domus. Quid si infœlicem voces arborem, à qua stante ipsa, cadunt poma? Et hic tuus fructus est. Nemo extra ictum vulneris positus est. Ducuntur ex plebeia domo immatura funera, ducuntur & ex regia. Non est idem ordo fati, qui & ætatis. Non, quomodo quisque venit, emittitur. Quid inde est quod indigneris? Quid contra expectationem tuā euenit? Periere perituri. Sed ego illos superstites optabam. Verum hoc nemo tibi promiserat. Perierunt liberi mei. Habebant illi cuius essent magis quam tui, apud te precario morabantur. Educandos tibi fortuna mandauerat, recepit illos, non abstulit. Naufragium feci. Cogita non quid perdidideris, sed quod euaseris. Nudus

exii. Sed existi. Omnia perdidisti. Sed perire potuisti vna cum omnibus. In latrones incidi. Sed alius in accusatores, alius in fures, alius in fraudatores. Plena est infidiis via. Noli cōqueri quòd incideris, verū gaude quòd euaseris. Inimicos graueis habeo. Quomodo aduersus feras munimenta conquiris, quomodo aduersus serpentes, sic aduersus inimicos auxilia circumspecte, quibus illos aut arceas, aut compescas, aut, quod optimū est, places. Inimicos habeo. Illud est peius, quòd amicos non habeas. Amicum perdidisti, iam eum te habuisse certum est. Amicum perdidisti. Alium quære, & ibi eum quæras, vbi inuenire possis. Quære inter liberales arteis, inter honesta & recta officia, quære in laboribus. Ad mensam ista res non quæritur, quære aliquem frugi. Perdidisti amicū. Fortem animum habe si vnum, erubescere si vnicum: quid tu in tanta tempestate ad vnā anchoram stabas? Vxorem bonā amisisti. Vtrum inueneras bonā, an feceras? Si inueneras, habere adhuc te posse ex hoc intelligas licet, quòd habuisti. Si feceras, bene spera. Res periit, saluus est artifex. Amisisti vxorem bonā. Quid in illa probabas? Pudicitiam? Quam multā diu custoditam perdidere. Decus. Quam multā inter probatas matronalis ordinis esse cœperunt, postea inter exempla naturarū. Delectabat te fides eius? Quā-

multas ex optimis coniugibus pessimas vide-
mus, ex diligentissimis solutissimas. Omnium
quidem imperitorum animus, maximè tamen
muliebris in lubrico est. Si bonam vxorem ha-
buiſti, non potes affirmare in illo eam perman-
suram fuiſſe proposito. Nihil tã mobile quàm
fœminarum voluntas, nihil tam vagum. Noui-
mus veterum matrimoniorum repudia, & fœ-
diores diuortio, malè cohæretium rixas. Quã-
multæ quos in adoleſcentia amauerūt in com-
muni reliquere ſenectute, quoties anile diuor-
tium riſimus, quàm multarū notus amor odio
notiore mutatus eſt. Sed hæc & fuit bona &
fuiſſet, ſi vixiſſet. Mors effecit, vt affirmare ſine
periculo poſſis, Bonam vxorem amiſi. Inuenies
ſi nihil quæris, niſi bonam, dummodo ne ima-
gines, proauoſq; reſpexeris, nec patrimonium
cui iam ipſa nobilitas ceſſit. Iſta diu cum forma
non repugnabunt. Faciliùs reges animum, nul-
la vanitate tumentem. Non multū abeſt à con-
temptu viri, quæ ſe nimis ſuſpicit. Duc bene in-
ſtitutam, nec maternis inquinatam vitiis. Non
cuius auriculis vtrinque bina patrimonia depen-
dent. Non quam margaritæ ſuffocent, cui mi-
nus ſit in dote quàm in veſte, quam in patente
ſella circumlatam per urbem populus ab omni
parte æquè, vt maritus inſpexerit, cuius ſarcinis
domus non ſit anguſta. Hæc facilè ad tuos mo-

res rediges, quam nondum corruerunt publi-
ci corruptores. Vxorem bonam amisi. Nō eru-
bescis flere, & intolerabilem vocare iacturam.
Hoc vnum deest, vtrum illam lugeas, an non.
Cum maritum te cogitaueris, cogita & virum.
Amisi vxorem bonam. Soror bona non potest
recuperari, nec mater. Vxor aduentitium bo-
num est. Non est inter illa quæ semel vnicuiq;
contingunt. Amisi vxorem bonam. Multos ti-
bi numerare possum, quibus bonam vxorem
lugentibus successit melior. Mors, exilium, lu-
ctus, dolor, non sunt supplicia, sed tributa viuē-
di. Neminem illæsum fata transmittunt. Foelix
est, non qui aliis videtur, sed qui sibi. Videas au-
tē quam domi sit ista foelicitas rara. Vicina est
miseriæ, habet enim aliquid, trahitque ex ea,

FINIS.

Epistola que infantes amicos
quod timent ^{vident} famula ^{infans} ^{infans}
etiam, pro ^{infans} ^{infans} ^{infans}

[illegible]